

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült az Országos Bírósi Hivatal (OBH) I. emelet 111. számú helyiségében megtartott, a Debreceni Törvényszék Büntető Kollégiuma kollégiumvezetői állására benyújtott pályázat elbírálása tárgyában, a 2019. április 25. napján (csütörtökön) 16:25 órai kezdettel tartott meghallgatásról.

Jelen vannak:

dr. Handó Tünde

OBH elnöke

dr. Nagy Antal

pályázó

Kobza Györgyné

jegyzőkönyvvezető

Dr. Handó Tünde köszönti a megjelentet. Megállapítja, hogy a Bírósi Közlöny 2019. évi 1. számában, a 98.E/2019. (II. 15.) OBHE számú határozattal a Debreceni Törvényszék Büntető Kollégiuma kollégiumvezetői állására kiírt pályázatra dr. Nagy Antal nyújtott be pályaművet.

Tájékoztatja a pályázót, hogy a Bírósi szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. CLXI. törvény (a továbbiakban Bszi.) 132. § (1) bekezdése előírja az OBH elnöke számára a pályázó meghallgatását. A meghallgatásról jegyzőkönyv készül, amelyet a Bszi. 77. § (4) bekezdésére figyelemmel a bíróságok központi honlapján közzé kell tenni.

Tájékoztatja továbbá a pályázót arról, hogy a pályázati rendszer átláthatóságának biztosítása érdekében – amennyiben ehhez a pályázó hozzájárul – a jegyzőkönyv mellett a pályázati anyagot is közzé kívánja tenni a központi honlapon azzal, hogy amennyiben a pályázó kéri, a pályázati anyag csak eredményes pályázat esetén kerül közzétételre.

dr. Nagy Antal

A pályázatom nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok.

dr. Handó Tünde

Van-e valami, amit kiemelne a pályázatából, vagy amivel kiegészítené azt?

dr. Nagy Antal

Nagyon röviden szeretném a pályaműből a munkateherrel kapcsolatos gondolatokat hangsúlyozni. Ezen belül is azt, hogy mi lenne az elkövetkezendő 6 év terve és mi lenne a cél. Ha a munkaterhet nézzük, akkor ez előtt 6 évvel onnan indultunk, hogy volt egy nagyon egyenlőtlen munkateher Debrecenben. Az egyenlőtlenséget sikerült két-két és fél év alatt megszüntetni és az egyenlő munkaterhet megvalósítani. Már-már elcsépelt a debreceni modellre hivatkozni, hiszen már az országban nagyon sokan ismerik, hogy ez miről szól, de az egyik nagy előnye és érdeme és eredménye az az egyenlő munkatehernek a létrehozása volt. Most egy új helyzettel állunk szemben, amit én gyakorlatilag lehetőségként fogok fel. Ha az elmúlt 2 évet nézzük, az az ügyérkezés csökkenése a munkaterhet tekintve kihívást, de lehetőséget is jelent számunkra a büntető ügyszakban. Mégpedig amiről írtam a pályázatomban is, az ideális munkatehernek a megteremtése, amelyben dolgozni kell. Az OBH elnökének a stratégiai céljai, közül nyilván egyik a hatékony és időszerű ítélkezés. De ezek a célok, amik még mellette vannak, ezek úgy gondolom, hogy együtt és egymást segítve, egymást támogatva kell, hogy megvalósuljanak. Az ideális munkateher, az a munka és a magánélet egyensúlya egyrészt, másrészt pedig abba az irányba elindulás, hogy akik nem csak ítélkezni szeretnének, hanem mást is szeretnének csinálni, nyilván a bíróság érdekében, a bíróságért, a társadalmi megbecsültségünk növelése érdekében, azoknak a lehetőséget, hangsúlyozottan önkéntes alapon, de meg kell teremteni. A lehetőség megteremtése a vezetésnek a feladata. Azért azt látni kell, hogy a társadalmi elfogadottságunk, ami szerintem nagyon fontos dolog büntető bíróként azzal, hogy ítélkezek és ítéletet hozok, nem biztos, hogy azt fogja eredményezni, amit mi szeretnénk. A vádlottól nem várhatjuk, hogy szeressen azért bennünket, mert elítéljük. A sértettnek sosem lesz elég az a büntetés, amit a vádlott kapott, a sértettnek sosem lesz elég hamar a megszületett jogerős döntés, a vádlott meg szeretné minél később. Nyilvánvaló, hogy sosem szabad elszakadni attól, a mi fő hivatásunk az ítélkezés. De van más dolog, amivel a társadalmi elfogadottságunkat tovább kell erősítenünk. Az elkövetkezendő 6 évben törekszem az ideális munkateher, majd pedig az élményalapú munkateher igen távlati célként való megvalósítására. Ennek a lényege, hogy mindenki élvezze azt, amit csinál, és hogy ha ő élvezi az oktatásban való részvételt az ítélkezés mellett, akkor megteremteni a lehetőségét ennek. Hogy ha ő tréningeket akar tartani, erre is van lehetősége. Ennek az egységteremtő ereje, én magam is látom, hogy óriási, és ahol jókedv van, ahol egymás megbecsülése

dominál, ott nyilvánvaló, hogy ez a hatékony és időszerű ítélkezést is támogatni fogja. Nagyon sok mindent lehetne ezzel kapcsolatban mondani, de én ezzel szerettem volna most szóban kiegészíteni a pályázatomat.

dr. Handó Tünde

A számok hihetetlenek. Külön fel is írtam magamnak, mert, hogy emlékszem az első fellépésemre Debrecenben, elég nehéz helyzetben volt, különösen a büntető ügyszak, és most amikor ezt a két időszakot összehasonlította, nem hittem a szememnek magam sem. Nagyon szépen köszönöm.

dr. Nagy Antal

Külön büszke vagyok a kollégáimra. Mert, ez az eredmény nem úgy jött létre, hogy ostort kellett volna csattogtatni. Mindenki belátta, hogy a társadalomnak az a jogos elvárása, hogy egy akta ne 2 évig a szekrényben legyen. És azzal, hogy 250-260 tárgyalási nap önkéntes bevállalása történt évente, amikor meghirdettük ezt a modellt, az elismerést érdemel, le a kalappal minden kollegám előtt.

dr. Handó Tünde

Óriási teljesítmény, és mindeközben, ami a fellebbezési arányszámot, helybenhagyást stb.-t illeti, és egyre javulnak a mutatóik.

dr. Nagy Antal

Reméljük, hogy így is marad egyébként. Nyilvánvaló az új Be. is segít rajtunk.

dr. Handó Tünde

Abban Ön mit lát? Mert egyébként az általános, hogy ilyen 20%-tól akár 35%-ig is csökken néhány helyen az érkezés, a járásbírósról beszélek. A másodfok az érdekes, hogy ott nem annyira tapasztalható, ahogy törvényszéki első fokon sem feltétlenül, tehát ott nem ilyen egységes a tendencia a bíróságokon. Azt látom, hogy a befejezésekben viszont nem feltétlenül van akkora visszaesés. Ez Önöknél is így van, mint az érkezésben, hogy rövidebb idő alatt - nyilván az új Be. miatt is - többet tudnak feldolgozni, de csökken a folyamatban lévő ügyek száma. Ön mit gondol, mit tud a saját régiójában, hogy vajon mi várható még? Tartós marad ez az ügyérkezés mennyiség? Azt is látom egyébként, hogy csináltak az új Be.-hez kapcsolódóan egy vizsgálatot: amíg 3 évvel ezelőtt olyan 290 ezer bűncselekmény miatt indítottak nyomozást, addig a tavalyi évben 190 ezerre indítottak. Ez egy százazres különbség.

dr. Nagy Antal

Szerintem ezt nagyon nehéz lehetne prognosztizálni, hogy meddig marad ez az állapot, ami most van. Igazából én nyilván a hivatásrendek képviselőivel, így az ügyészség képviselőivel is rendszeresen tartom a kapcsolatot. Már feltettem nekik azt a kérdést, hogy ti visszatartotok ügyeket? Az a helyzet jelenleg, hogy amíg folyamatban vannak nyomozások, azok rendkívül elnehezült ügyek. Itt gondolok elsősorban a gazdasági bűncselekményekre, illetőleg a kábítószeres, a bűnszervezetes kábítószeres bűncselekményekre, amelyek nyomozása nagyon hosszadalmas. Most nyilvánvalóan ez önmagában nem magyarázza ezt az ügyérkezés csökkenést, ennek biztos, hogy több összetevője van, de hogy ez meddig fog tartani, erre nem mernék vállalkozni, hogy jóslásokba bocsátkozzak. Nyilván kezelni kell ezt a helyzetet, de amit mondtam, hogy már előre kell gondolkodni, azzal, hogy a bírák még ezen az ítélkezési tevékenységen kívül - aki szeretne -, még milyen tevékenységet tud vállalni. Aztán, hogy ha történik egy trendfordulás és ismét dőlnek majd az ügyek, akkor nyilvánvalóan a feldolgozásban mindenkinek ki kell majd vennie a részét.

dr. Handó Tünde

Az ítélkezésben azt gondolom, ott is megjelenik az, hogy a nehezebb ügyek maradnak állva úgy, hogy az előkészítő ülésen nem fejeződnek be.

dr. Nagy Antal

Azt akartam mondani, hogy kevesebb az ügy, de ami van, ami marad, az viszont rendkívül munkaigényes.

dr. Handó Tünde

Nagyon sokszor hallom vissza, ahogy járom az országot, hogy egy pécsi professzor szokta szóba hozni a bíróságokat, miért ilyen lassan intézik a bíróságok az ügyeket, még le van maradva egy pár brossurával. Ezt nehezen tudjuk átvinni a fejekbe, de különösen kiemeli mindig a büntető ügyszakot. Nézi a pertartam változásokat, de hát közben a szabálysértés értékhatárt felemelték, a büntető végzések miatt a nem peres eljárások száma is emelkedett, már az elmúlt években egy ilyen 15-től 25%-ig terjedő mennyiséget tettek ki. Ha a nehéz ügyek maradnak meg, akkor értelemszerűen azoknak a tartama hosszabb lesz.

dr. Nagy Antal

A büntetés végrehajtási ügycsoportban viszont egy örületes kiugrás tapasztalható. Ma reggel néztem meg a statisztikánkat. A tavalyi évhez képest kártalanításban már most ott járunk, bár jelenleg pontos számot nem tudok mondani, de áprilisi lezárással már négyszer annyi kártalanításunk van, mint tavaly egész évben.

dr. Handó Tünde

Ezzel a kártalanítással már régóta szorgalmazom, hogy erre szakmai, ügyviteli, informatikai megoldást kell találni, nem gondolom rendben lévőnek azt, hogy annyi munkaórát vegyen igénybe egy bírótól, az elmondások szerint, hogy egy nap egy vagy kettő végzést tud meghozni egy bíró. Én magam láttam olyan 11 oldalas végzést, amiben az összes emberjogi bírósági határozattól vagy a hetente változó börtönkörülményeinek részletes leírásától elkezdve mindenfélék voltak. Holott a törvény azért eléggé behatárolja, hogy mit kell figyelembe venni, és nem gondolom, hogy azt olyan részletességgel kellene leírni a tényálladékot, mint egy emberölési ügyben. Úgy érzem, hogy a bv kártalanítás, ami a jogszemléletet illeti, inkább közelebb állna a polgári bírókhoz. Másfajta bizonyítási vagy indokolási módszerrel áll hozzá egy büntető bíró. Van egy szemléletbeli különbség a büntető és a polgári bíró között.

dr. Nagy Antal

De a kártalanítás csak egy szegmens egyébként, mert más bv ügyekben is növekszik az érkezés. Ott viszont most növekszünk. Nő a bv csoport munkaterhe.

dr. Handó Tünde

Ezt kellene valahogy racionalizálni minden tekintetben.

dr. Nagy Antal

A kártalanításra visszatérve van program, ami kiszámolja, hogy mennyi időt töltött a fogvatartott kártalanításra alapot adó körülmények között. Használjuk ezt a programot. Én nem azt mondom, hogy nem tudjuk kezelni a helyzetet, csak megnőtt az érkezésszám. Ráadásul most már tényleg a tegnapi napon kaptam kézhez egy ügyvédi irodának a kérelmét, miszerint tájékoztassam arról, hogy a Debreceni Törvényszéken hány kártalanítási ügy van folyamatban. Csodálkozással olvastam, hogy amúgy ehhez miért is lenne szüksége az ügyvédi irodának erre az adatra, vagy mit akar vele kezdeni. Nyilván majd elintézését nyer ez az ügy. Ezzel csupán azt mondom, hogy mintha egy iparág nőtt volna ki a bv ügyekből. Ezen túlmenően összbüntetés rengeteg érkezik.

dr. Handó Tünde

Két bíróság jogegységi eljárást kezdeményezett az AB döntés után. Megjegyzem, hogy mi már akkor, azon a héten egyeztettünk a Kúria kollégiumvezetőivel és kollégiumvezetőkkel és jeleztük még tavaly, hogy ez gondot fog jelenteni, ezzel kellene foglalkozni. Akkor azt a választ kaptuk, hogy ebben szükségtelen, ezt a bíróságok meg tudják oldani. De most úgy látom, hogy mégsem olyan egyszerű.

dr. Nagy Antal

Igen, mégiscsak szükség lesz egy jogegységi határozatra.

dr. Handó Tünde

Az összbüntetésről való döntés olyasmi, mint egy matematikai művelet. Sokan vannak, akik így gondolják és egyébként ezt a Be.-nél is, a Btk.-nál is ezt mind felvetettük, hogy vissza kellene térni az origóhoz.

dr. Nagy Antal

Több ítélet összbüntetésbe foglalásánál, mire átnézegeti és megnézi a bíró, az viszi az időt. Egész egyszerűen időt rabló történet. Nem arról van szó, hogy agysebésznek kell lenni ahhoz, hogy az ember meg hozza végül a döntést, de nagyon pontosnak kell lennie. Soron kívül kell intézni, hogy ne hogy túl üljön az elítélt, viszont nagyon nagy figyelmet igényel.

dr. Handó Tünde

Valamilyen más tapasztalata van esetleg a Be.-ről? Vagy a szomszéd megyékben, az ítélőtábla viszonylatában?

dr. Nagy Antal

Alapvetően én – ha lehet ilyet mondani – szeretem ezt az új Be-t. Én úgy gondolom, hogy bíróbarát az új Büntetőeljárás Törvény. Lassan kezdünk túllendülni azon az átmeneti időszakon is, ami az első nagy kérdések megfogalmazását jelentette. Ezeket kezdjük megválaszolni, illetve már túlvagyunk a válaszadásokon. Én úgy gondolom, hogy minden megy a maga útján, de ez szerintem egy bíróbarát, egy jó Be. Valóban kedvezőek a tapasztalatok, a bíró kollégák mondják ezt, nem én mondom. Nyilvánvalóan élni kell a gyorsító rendelkezéseivel, élünk is vele, ami rajtunk múlik, de nyilván sok minden nem

rajtunk múlik, de ami igen, azzal élünk. Ugyanakkor azt hangsúlyozom, hogy nem tette ítélkező robottá a bíróságokat, sokan mondták azt, hogy gyakorlatilag egy asszisztáló szerepet fog kapni a bíró, ez nem igaz, mert a bírónak ott van a lehetősége, hogy nem köteles a táncrend szerint játszani, ahogy adott esetben a vádhatóság vagy a védelem szeretné. Meg van a joga arra, hogy tárgyaljon. Meg van a joga a kétkedésre, és a kötelesség a valósághű tényállás megállapítása.

dr. Handó Tünde

Ezt szerettük volna, ha a Pp.-ben is érvényesül a bírói szabadság, hiszen a bíró látja az ügyfeleket, az ügyet magát, a joggyakorlatot, de ott nem sikerült annyira ügyfélbarátra, sem annyira bíróbarátra alakítani a szabályokat, mint a Be.-nél.

dr. Nagy Antal

Az előkészítéssel kapcsolatban volt tavaly a Debreceni Ítélőtábla kihelyezett kollégiumi ülésén egy olyan, nem nevezném vitának, csak olyan kétkedő hangok is megjelentek, akik azt mondták, hogy gyakorlatilag megszűnt a bíróságnak az önálló gondolkodási jogköre. Én már akkor is hangsúlyoztam, hogy ez nincs így. Tudom, hogy a kollégák, azok élnek a lehetőséggel, és ha csak a legcsekélyebb kételyük merül fel, tárgyalnak. Az más kérdés, hogy nyilván a vádlottnak is meg van a joga, hogy ha ő nem akar tárgyalni és a törvényben megfogalmazott egyéb kritériumnak megfelel, akkor nem lesz tárgyalás.

dr. Handó Tünde

A távmeghallgatás hogyan működik Önöknél? Mik a tapasztalatai?

dr. Nagy Antal

A bírák kezdetben nagyon féltek, viszont volt alkalmam e-per kapcsolattartóként a kezdetektől nyomon követni, és ezt a félelmet oszlatni és eloszlatni. Igazából, aki egyszer kipróbálta, az utána nagyon pozitívan szólt, és én úgy tudom, hogy elég meredeken emelkedik egyébként a távmeghallgatások száma Hajdú-Bihar Megyében is. Lassan ott tartunk, hogy nincs olyan nap, hogy ne tartanánk távmeghallgatást. Szerintem a távmeghallgatás az egy kifejezetten siker sztori. A kezdeti műszaki nehézségek is kezdenek oszlani. Nyilván vannak, a közelmúltban is voltak, de nyilván az informatika azon van, hogy ezeket a problémákat orvosolja. Én úgy gondolom, hogy ez egy jó dolog.

dr. Handó Tünde

Örülök neki, hogy ilyen jól sikerült a bevezetése. Köszönöm szépen, hogy a büntető bírókra ezekben mindig lehet számítani, amikor így valami újítás bejön.

dr. Nagy Antal

Nagyon szívesen. Sőt, Debrecenben én a polgárisoknak is tartottam a távmeghallgatásról, meg nekik is megmutattuk, hogy hogy kell ezt, bár én a Pp. szabályokkal nem vagyok tisztában, hogy ott mikor kell, vagy mikor nem kell, de volt igényük is rá egyébként, hogy megismerjék és a lehetőséget meg is adtuk.

dr. Handó Tünde

Köszönöm szépen. Van-e még valami, amit mondana kollégiumvezető úr?

dr. Nagy Antal

Csak akkor születtek nagy dolgok, ha bátrak voltak, akik mertek. Ez a szlogen. Ezzel kezdtem a pályaművemet és talán ezzel az idézettel is szeretném befejezni a meghallgatást.

dr. Handó Tünde

Köszönöm szépen.

Dr. Handó Tünde a meghallgatást befejezettnek nyilvánítja.

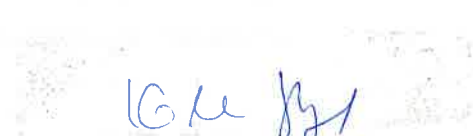
Jegyzőkönyv lezárva 16 óra 47 perckor.

dr. Handó Tünde,
az OBH elnöke

Kmf.

dr. Nagy Antal,
pályázó

Kobza Györgyné,
jegyzőkönyvvezető